

*І. Ю. Бережна,
аспірант, Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана*

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У статті проаналізовано інвестиційну діяльність України в контексті інтеграційних та глобалізаційних процесів. Висвітлено значення та роль іноземних інвестиційних ресурсів. Досліджено структуру та особливості надходження прямих іноземних інвестицій в економіку на різних рівнях узагальнення.

In the article the investment activity of Ukraine in the context of integration and globalization processes is analyzed. The means and the role of foreign investment resources are highlighted. The structure and the peculiarity of foreign investment's inflow in the economy for different levels of specification are explored.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, інвестиційна активність, інвестиційна діяльність, глобалізація, інтеграція.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Не викликає сумніву той факт, що економічний розвиток будь-якої країни значною мірою зумовлюється рівнем її інвестиційної діяльності. В умовах же глобальної світової інтеграції особливе місце займає процес прямих іноземного інвестування. Надходження прямих іноземних інвестицій сприяє поліпшенню стану і результативності національного господарства, залученню інноваційних технологій, створенню нових робочих місць, налагодженню економічних зв'язків між господарюючими суб'єктами, нарощуванню експортного потенціалу тощо. Міжнародний рух капіталу та прями іноземні інвестиції, виступаючи основною рушійною силою феномена глобалізації, сприяють формуванню міждержавних політичних альянсів та соціально-демографічним і економічним зрушенням в економіці окремих країн та їх угруповань. Тому сьогодні питання залучення іноземних інвестиційних ресурсів у економіку України є надзвичайно актуальним, адже саме вони сприяють входженню в систему світового економічного господарства та формуванню власної ринкової інфраструктури.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ З ПРОБЛЕМИ

Питанням іноземних інвестицій та їх ролі в економіці присвятили значну увагу у своїх дослідженнях багато вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема М. Денисенко, В. Геєць, М. Герасимчук, Я. Жалило, А. Пересада, А. Музиченко, В. Федоренко, З. Луцишин, В. Хобта, А. Майорова, І. Бланк, Д. Черваньов, О. Чумаченко, А. Гальчинський, С. Захаріна, А. Поручник, Н. Татаренко, Н. Вознесенська, В. Андрійчук, Б. Губський, С. Соколенко, А. Філіпенко, У. Шарп, А. Дж. Гитман, Ф. Хеніус, М. Джонк та інші. Проте серед авторів немає єдиної комплексної оцінки щодо сучасної структури надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України на різних рівнях узагальнення.

Метою статі є дослідження та аналіз сучасного стану надходження іноземних інвестиційних ресурсів в українську економіку на мезо- та макро-економічному рівнях.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Сьогодні Україна стала на шлях всебічних економічних перетворень.

Однією з найважливіших складових частин сучасної стратегії економічного розвитку держави є залучення іноземних інвестиційних ресурсів. Притягнення прямого іноземного капіталу в народногосподарський комплекс та акумулювання його з вітчизняним дає змогу вирішити ряд економічних питань і увійти у світовий економічний простір. Прямі інвестиції забезпечують ефективну інтеграцію національної економіки у світову завдяки виробничій та науково-технічній кооперації, слугують джерелом капіталовкладень у формі сучасних засобів виробництва. Іноземний капітал сьогодні є особливо необхідним у тих сферах економіки, активізація яких допоможе вивести її з кризового стану.

До позитивних аспектів від залучення прямих іноземних інвестиційних ресурсів для України можемо віднести наступні: політичний, економічний, соціальний, правовий, культурний, науковий, технічний, технологічний, екологічний та загальний.

Так, політичний аспект проявляється у підвищенні політичної довіри до країни, встановленні та розширенні політичних зв'язків; економічне зростання в результаті розвитку та інтенсифікації процесів у галузях народного господарства є відображенням економічного аспекту; підвищення рівня добробуту і соціальної захищеності громадян країни за рахунок розвитку суспільства є проявом соціального аспекту; правовий аспект реалізується у можливості розвитку нормативно-правового поля, що відповідає світовим стандартам та у взаємодії з міжнародними системами; взаємозбагачення культур, можливість популяризації своїх традицій, релігії та звичаїв є результатом культурного аспекту; науковий аспект проявляється у скороченні періоду наукового просування країни в процесі інтеграції національних знань для здійснення спільних досліджень, випробувань, відкриттів; результатом технічного аспекту є підвищення технічного стану народного господарства, зростання його продуктивності та потужності; технологічний аспект проявляється у можливості одержання нових передових технологій; результатом прояву екологічного аспекту є зниження негативного впливу на довкілля та здоров'я населення в результаті використання новітніх технологій та передового устаткування і техніки; загальний же аспект проявляється у наближенні до групи розвинених країн, поліпшенні іміджу країни, підвищенні рівня її конкурентоспроможності та можливості міжнародного співробітництва.

Залучення іноземних інвесторів дає Україні можливість розраховувати на наступні наслідки: зменшення дефіциту платіжного балансу; компенсацію загального дефіциту фінансових ресурсів для розвитку економіки та фінансування структурної перебудови; збільшення обсягів виробниц-

Таблиця 1. Прямі інвестиції в Україну за країнами (на початок року, млн дол. США)

	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.
Всього	3875,0	4555,3	5471,8	6794,4	9047,0	16890,0	21607,3	29542,7	35723,4
Кіпр	377,7	493,0	672,1	901,9	1101,4	1635,9	3187,5	5946,4	7682,9
Німеччина	240,9	250,5	317,7	451,6	653,7	5503,7	5578,1	5918,3	6393,8
Нідерланди	362,2	374,1	369,3	459,9	637,2	919,5	1533,8	2508,8	3180,8
Австрія	124,5	144,4	214,3	252,4	361,1	1439,5	1633,8	2067,4	2445,6
Сполучене Королівство	312,0	414,2	534,0	701,2	955,4	1174,8	1563,4	1975,5	2273,5
Російська Федерація	286,6	315,5	323,2	388,6	720,8	835,8	1002,1	1462,4	1851,6
Сполучені Штати Америки	639,5	777,5	890,6	1060,2	1190,6	1387,4	1396,8	1430,1	1471,5
Віргінські Острови, Британські	192,8	275,2	346,1	367,5	582,2	736,5	806,2	1066,7	1316,1
Швеція	77,1	89,2	90,4	103,1	120,3	134,1	137,3	986,7	1263,0
Франція	39,9	24,2	40,1	59,2	79,0	87,9	830,3	1044,8	1226,1
Італія	72,2	81,1	86,5	94,9	103,1	117,4	132,9	150,4	914,3
Швейцарія	163,3	224,0	272,2	321,6	442,3	456,4	566,5	648,0	715,6
Польща	62,8	69,3	98,1	152,7	194,7	225,5	394,6	672,1	694,7
Угорщина	51,9	58,3	79,8	128,7	177,3	191,0	370,9	411,2	595,5
Греція	23,1	20,0	19,2	14,9	16,4	19,3	72,0	151,6	310,0
Казахстан	0,2	0,5	0,5	0,4	0,4	3,7	18,9	119,1	227,8
Люксембург	9,7	13,6	15,3	40,9	58,1	77,8	93,4	210,7	214,6
Данія	11,1	17,2	35,5	73,8	106,0	130,4	142,6	155,8	176,9
Республіка Корея	170,4	170,4	172,1	172,4	172,4	172,2	167,2	167,6	171,9
Інші країни	657,1	743,1	867,8	1048,5	1374,6	1641,2	1979,0	2449,1	2597,2

тва; створення нового експортно-орієнтованого виробництва; збільшення внутрішнього попиту на товари виробничого призначення; зростання доходів підприємців та населення; збільшення надходжень до бюджетів всіх рівнів; впровадження нових технологій виробництва, ввезення та освоєння нової техніки та устаткування; активізацію конкуренції на внутрішньому ринку, диверсифікацію та вдосконалення методів і форм конкуренції; появу ефективного власника колишнього державного майна; впровадження сучасних методів управління, здобуття нових знань у сфері менеджменту, маркетингу, збагачення кадрового потенціалу; підвищення правової та управлінської культури ведення бізнесу; вдосконалення загальних управлінських знань та технологій з урахуванням ситуації, що існує в країні; прискорення розвитку слаборозвинених територій; полегшення інтеграції країни до міжнародного співтовариства.

Проте, іноземний капітал, проникаючи до національної економіки, може спричинити неодолими наслідки, створюючи низку загроз національній економічній безпеці країни-реципієнта. При цьому слід звернути увагу на те, що в переважній більшості випадків ці загрози не є зумисними, а витікають з реалізації основної цільової функції іноземних інвестицій — забезпечення максимальної прибутковості використання активів.

Отже, залучення іноземних інвестиційних ресурсів до економіки України має як позитивний, так і негативний вплив на її розвиток. Взагалі, дискусія щодо доцільності чи недоцільності залучення значних обсягів прямих іноземних інвестиційних ресурсів у національну економіку на сучасному етапі розвитку триває досить активно.

Фактично всі наявні точки зору в українській інвестології можуть бути поділені на дві групи.

До першої відносяться ті, у яких наголошується на досить важливій ролі прямих іноземних інвестицій в економічному житті України, проведенні ринкових реформ, становленні демократичного суспільства, досягненні соціальних стандартів західноєвропейських країн, стабілізації економічної ситуації та створенні умов для економічного зростання [2; 5; 6; 7; 10].

До другої ж групи слід віднести діаметрально протилежні точки зору щодо сутності та значення іноземних інвестицій, їх трактування як чинника поглинання внутрішнього ринку західним капіталом, своєрідної форми експансії транснаціональних корпорацій на території постсоціалістичних країн, засобу поширення глобалізації, яка трактується як інструмент перерозподілу світового багатства на користь високорозвинених держав шля-

хом виснаження та викачування трудових, природних та інтелектуальних ресурсів усього іншого світу [9; 1; 4].

Особисто ми додержуємось першої точки зору та вважаємо, що залучення іноземних інвестиційних ресурсів є необхідною умовою прискорення темпів економічного розвитку України, що стимулюватиме промислове виробництво та забезпечить умови стійкого, швидкого економічного росту і збільшення рівня суспільного добробуту в державі. Але водночас ми не заперечуємо той факт, що використання іноземного капіталу є неоднозначним за своїми наслідками для країни-реципієнта процесом, який проявляється через складну взаємодію комплексу як позитивних, так і негативних тенденцій на макро-, мезо- та мікрорівнях.

Сьогодні іноземне інвестування в Україну значною мірою відбувається за моделлю слаборозвинених країн. Здебільшого, держава є ареною в боротьбі за збут, а не місцем вкладання капіталу з метою налагодження виробництва чи з метою ефективного виробничого включення у світовий поділ праці. Також поки що є невеликою популярністю країни як глобального виробничого майданчика.

Що ж стосується структури іноземних інвесторів в Україні, то вона є далеко не оптимальною та зовсім не відповідає структурі інвесторів, які діють у розвинених країнах. Переважна маса іноземних інвесторів в Україні просто намагається поліпшити свій фінансовий стан за рахунок операцій на українському ринку. За своїм якісним складом лише 15% закордонних фірм, які розгортають свою діяльність на території країни, можуть розглядатися як надійні партнери (ТНК, інсти-

туційні інвестори). Обережність же західних партнерів щодо великих інвестицій пояснюється відсутністю надійних гарантій їх захисту. Насамперед, інвесторів в Україні цікавлять сировина, продукти хімічної промисловості, невикористані відходи та вторинні ресурси [11, с. 5].

Покрайній розподіл прямих іноземних інвестицій, які надійшли в Україну за період 2001—2009 рр., наведений у табл. 1 [8, с. 272].

Загалом, у 2009 р. прямі іноземні інвестиції в Україну надійшли із 119 країн світу. Вже кілька років поспіль лідерами прямого іноземного інвестування в українську економіку залишаються 10 промислово розвинутих країн, які є постачальниками більше 83% загального обсягу прямих інвестицій в економіку України. Аналогічні тенденції спостерігаються і в першому півріччі 2009 р. (табл. 2) [12].

Географічна структура іноземних інвестицій свідчить про наявність серед головних інвесторів — Кіпру та Віргінських островів — офшорних зон, з яких не стільки надходять дійсно іноземні інвестиції, скільки повертається нелегально "виведений" український капітал.

Отже, основними країнами-донорами прямих іноземних інвестицій для України є Російська Федерація, Сполучені Штати Америки та країни Європейського Союзу.

Характеризуючи країни Європи щодо здійснення ними прямих інвестицій в економіку України, слід зазначити, що лідерами тут є Австрія, Нідерланди, Німеччина, Франція та Велика Британія.

З країн Азії обсяги прямих іноземних інвестицій є значними та переваж-

Таблиця 2. Країни-лідери прямого іноземного інвестування в Україну

Країна	Об'єм прямих іноземних інвестицій станом на 01.07.2009 р. млн дол. США	% до загального обсягу
Кіпр	8053,7	21,2
Німеччина	6530,9	17,2
Нідерланди	3717,1	9,8
Австрія	2490,0	6,6
Сполучене Королівство	2330,0	6,1
Російська Федерація	2125,1	5,6
США	1369,2	3,6
Віргінські острови, Британські	1323,7	3,5
Франція	1573,2	4,1
Швеція	1259,1	3,3

но надходять з Кіпру, Республіки Корея, Туреччини, Ізраїлю та Японії.

Країни Африки у потоках прямих іноземних інвестицій мають найнижчу частку серед інших регіонів, найактивніше в них брали участь лише три країни: Ліберія, Маврикій та Сейшели.

З країн Америки прямі іноземні інвестиції в економіку України надходять здебільшого зі Сполучених Штатів Америки, Канади, Арубі, Британських Віргінських островів. Так, Сполучені Штати Америки та Британські Віргінські острови характеризуються стало зростаючим трендом до збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій у країну. Дещо меншими темпами зростають потоки інвестиційних ресурсів з Канади. Протягом 2006 р. активізувала свої операції прямих іноземних інвестицій в економіку України Аруба.

Регіон Австралії та країн Океанії представлений у складі Австралії, Маршаллових островів та Нової Зеландії, які інвестували значні обсяги прямих іноземних інвестицій до України. Найактивнішим же інвестором виступає Австралія.

Великий інтерес викликають взаємовідносини в інвестиційній сфері між Україною та Росією. Так, за регіональною структурою 88,7% всього накопиченого обсягу російських прямих інвестицій припадає на Полтавську обл., Автономну Республіку Крим та м. Київ. Частка обсягу накопичених прямих російських інвестицій, що припадає на прикордонні з Росією регіони України, становить 31,6% від їх загального обсягу, причому на Автономну Республіку Крим (разом із м. Севастополь) припадає майже 94% всього обсягу прямих російських інвестицій у прикордонні регіони. Значно менше здійснювали прямі інвестиції в Україну Білорусь, Казахстан, Молдова та Узбекистан.

Взагалі, розглядаючи інвестиційні взаємовідносини України та Російської Федерації, не можна обійти увагою інвестиційну співпрацю з іншими країнами СНД. Саме країни СНД є на сьогодні конкурентами нашої країни у боротьбі за залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів. Країни СНД займають особливе місце у світовій системі потоків прямих іноземних інвестицій, на відміну від інших країн, що розвиваються, країни цієї групи значно пізніше відкрили доступ іноземному капіталу до своєї економіки.

Але слід зазначити, що поряд із збільшенням обсягів прямих іноземних інвестицій з різних країн світу до економіки України ми можемо спостерігати значні структурні зрушення у складі країн походження капіталу. Так, якщо до 2000 р. частка прямих іноземних інвестицій в економіку України, залучених із Сполучених Штатів Америки, становила 16,4%, то впродовж восьми наступних років вона знизилася до 4,9%. В цей же час зменшилась також частка інвестицій з Російської Федерації — від 7,4% до 5% відповідно, тоді як частка прямих іноземних інвестицій з країн Західної Європи, навпаки, значно зростає. У 2000—2008 рр. випереджальними темпами збільшувались обсяги інвестицій з Німеччини, Франції, Австрії, Сполученого Королівства та Нідерландів [12].

Що стосується регіонального розподілу прямих іноземних інвестицій, то важлива роль у безпосередньому їх залученні у регіони належить самим регіонам. Їх інвестиційна привабливість характеризується дією системи чинників як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру. До об'єктивних можна віднести соціально-економічні особливості інвестиційної привабливості регіонів, основні напрями структурної трансформації їх економіки. Здебільшого інвестори надають перевагу промислово розвинутим регіонам за вигідним економічним положенням. Суб'єктивні ж чинники безпосередньо пов'язані з характером дій місцевої влади, що спрямовані на створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій в економіку регіону. Крім того, місцева влада на регіональному рівні повинна визначити пріоритетні сфери та галузі інвестування, сприяти зменшенню зовнішніх ризиків та бюрократичних перепон для розвитку спільного підприємництва. Дуже важливим є забезпечення іноземних інвесторів достовірною інформацією про підприємницькі можливості та ризики в регіонах [3, с. 205].

Загальними ознаками економіки регіонів у перехідний період є падіння виробництва й інвестицій, скорочення внутрішнього ринку, інфляція, безробіття, зниження рівня життя населення. Порівняльний аналіз загально-економічних індикаторів регіонального розвитку показує, що характер спаду інвестиційної діяльності знахо-

диться у визначальній залежності від структури господарства та динаміки фінансових результатів діяльності.

Взагалі, інвестиційна привабливість України на регіональному рівні являє собою наступне (табл. 3) [12].

Як демонструє табл. 3, найпривабливішим для іноземних інвесторів є м. Київ, яке посідає перше місце за обсягом отриманих інвестицій. До регіонів, що стали найбільш привабливими для іноземних інвесторів та характеризуються зростанням обсягів прямих іноземних інвестицій відносяться Донецька, Харківська, Запорізька та Луганська області, які утворюють східний регіон, що має найрозвиненішу промисловість, питома вага якої в економіці України є найвищою. Так, у 2009 р. обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій до Донецької області порівняно з 2008 р. збільшились на 11,3%, до Харківської області — на 25%, до Запорізької області — на 9,7%, до Луганської області — на 8,7% відповідно. Проте, разом з тим, ми можемо спостерігати скорочення обсягів надходжень інвестиційних ресурсів до Дніпропетровської області майже на 10%. Подальше залучення іноземних інвестицій у цей регіон дозволить здійснити реконструкцію та технічне переобладнання шахт, хімічних та металургійних виробництв на базі екологічно чистих технологій та сприятиме розвитку машинобудування, автомобіле- та літакобудування, активно стимулюватиме енергозбереження.

В областях, що утворюють південний регіон, а саме: Одеській, Херсонській та Миколаївській, вигідним є проведення реконструкції та технічного переоснащення портової господарства, розвитку виробництва обладнання для харчової та консервної промисловості, розширення мережі оздоровчих курортно-туристичних комплексів. Обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій до даних областей у 2009 р. у порівнянні з 2008 р. збільшились, а саме: у Одеську область на 12,5%, у Херсонську область на 9,7% та у Миколаївську область на 11% відповідно.

Щодо західного регіону, то вплив іноземних інвестицій у Львівську, Закарпатську, Івано-Франківську, Тернопільську, Рівненську, Волинську та Чернівецьку області сприятиме створенню ефективного виробництва з використанням місцевих природних ресурсів та розвитку туристичних комплексів. Так, у 2009 р. обсяг прямих іноземних інвестицій до Львівської області у порівнянні з 2008 р. збільшився майже на 13%, у Рівненській області дане зростання сягнуло 16,7%, у Тернопільській області даний показник склав 15,1%, у Чернівецькій області — 17,3%, у Івано-Франківській області — 24,8%, у Закарпатській області — 3,1% відповідно. Що стосується Волинської області, то у 2009 р. порівняно з 2008 р. відбулося незначне скорочення обсягів надходжень прямих іноземних інвестицій.

Черкаська, Полтавська та Він-

Таблиця 3. Прямі іноземні інвестиції в регіони України (млн дол. США)

Області	Кількість підприємств	Обсяги інвестицій на			
		01.01.2008		01.01.2009	
		Всього	у % до загального підсумку	Всього	у % до загального підсумку
Україна	17887	29542,7	100,0	35723,4	100,0
АР Крим	543	726,2	2,5	637,6	1,8
Вінницька	175	152,6	0,5	161,3	0,5
Волинська	247	392,4	1,3	388,7	1,1
Дніпропетровська	1018	2934,3	9,9	2667,3	7,5
Донецька	567	1355,2	4,6	1508,8	4,2
Житомирська	342	173,6	0,6	181,3	0,5
Закарпатська	847	345,3	1,2	355,8	1,0
Запорізька	392	761,4	2,6	835,6	2,3
Івано-Франківська	422	385,2	1,3	480,8	1,3
Київська	808	1083,6	3,7	1301,2	3,6
Кіровоградська	100	55,3	0,2	63,0	0,2
Луганська	156	309,1	1,0	336,1	0,9
Львівська	1273	771,5	2,6	930,7	2,6
Миколаївська	192	136,8	0,5	151,8	0,4
Одеська	923	880,8	3,0	991,5	2,8
Полтавська	343	367,9	1,2	511,5	1,4
Рівненська	180	233,1	0,8	272,1	0,8
Сумська	170	180,5	0,6	159,1	0,3
Тернопільська	155	51,0	0,2	58,7	0,2
Харківська	762	1278,7	4,3	1599,4	4,5
Херсонська	212	156,2	0,5	171,4	0,5
Хмельницька	147	129,0	0,4	137,3	0,4
Черкаська	263	175,0	0,6	177,2	0,5
Чернівецька	244	51,2	0,2	60,1	0,2
Чернігівська	95	86,6	0,3	94,4	0,3
м. Київ	7097	9681,7	32,8	13321,5	37,3
М. Севастополь	214	147,2	0,5	141,8	0,4

ницька області, що утворюють центральний регіон, належать до аграрно-промислових, для яких характерне середнє значення інвестиційного ризику. У даних областях у 2009 р. порівняно з 2008 р. ми теж можемо спостерігати зростання обсягів надходжень прямих іноземних інвестицій: у Черкаській області на 1,2%, у Полтавській області на 39%, у Вінницькій області на 5,7%. Залучення інвестицій до даного регіону дозволить реконструювати підприємства, що виробляють електроенергію, мінеральні добрива, засоби автоматизації та обчислювальної техніки, технологічне устаткування.

Отже, практично більшість регіонів є лідерами за структурою економіки і належать до групи індустріальних, а це є свідченням того, що визначальним чинником розвитку регіонів залишається сформована протягом десятиріч галузь промисловості. Одеська та Львівська області, які можна вважати лідерами півдня і заходу України, належать до групи індустріально-аграрних регіонів.

Сьогодні іноземні інвестиції є тим ресурсом який, в найближчій перспективі може найвагоміше сприяти підвищенню ефективності функціонування українських підприємств, а значить і розвитку відповідних територій та міст, поліпшенню соціального захисту громадян. Нагромадження капіталу у регіонах є основним засобом забезпечення інноваційного розвитку економіки, інвестування у інфраструктуру, соціальну сферу, створення передумов для виникнення переваг економії масштабу.

ВИСНОВКИ

Отже, Україна є зацікавленою у припливі прямих іноземних інвестицій. Іноземний капітал може мати доступ у всі сфери економіки без шкоди для національних інтересів, адже він не збільшує зовнішній борг, а, навпаки, сприяє одержанню коштів для його погашення. За допомогою іноземних інвестицій виникає можливість оновлення та модернізації виробництва, задоволення потреб як внутрішнього, так і зовнішнього ринку, створення додаткових робочих місць, збільшення податкових надходжень, ефективне використання місцевих ресурсів, сприяння структурній перебудові економіки, підвищення конкурентоспроможності національної економіки тощо.

Україна повинна скористатися позитивними процесами глобалізації інституційних ринків та максимально інтегруватися в міжнародну ринкову систему. Проте рівноправним партнером у міжнародному співробітництві наша держава може стати тільки завдяки інтеграції національної інвестиційної моделі у світову, поглиблення відповідно до міжнародних критеріїв лібералізації всіх сфер економічної діяльності. Даний підхід повинен стати основою інвестиційної привабливості української економіки.

Поштовх конкуренції країн-реципієнтів до залучення інвестиційних ресурсів у національну економіку дала глобалізація інвестиційних процесів. За таких умов Уряду України доцільно провести системну роботу щодо поліпшення інвестиційного клімату та

піднести інвестиційний імідж країни, в першу чергу, за кордоном. Таким чином, Україна повинна створити сприятливе для економічного зростання та іноземного інвестування інституціональне середовище шляхом активного перепрофілювання стратегії на інтеграцію у міжнародну ринкову систему. Досвід країн, що активно включилися у світове господарство в контексті глобалізації інвестиційних процесів, переконує, що переваги від орієнтування на таку мету є значними і починають з'являтися задовго до реальних інвестицій. Гармонізація економічної політики та законів України з тими, що існують у розвинених країнах, забезпечить впевненість у вибраному напрямі економічного та політичного розвитку, залученні іноземних інвестицій та сприятиме економічному зростанню.

Література:

1. Борщевський В.В. Іноземні інвестиції як чинник регіонального розвитку / Борщевський В.В. // Фінанси України. — 2003. — № 10. — С. 109—117.
2. Бутко М. Інвестиційні аспекти підвищення конкурентоспроможності економіки / Бутко М. // Економіка України. — 2004. — № 4. — С. 40—45.
3. Вовк С. Міжнародні потоки прямих іноземних інвестицій та участь України в них / Вовк С. // Журнал європейської економіки. — 2009. — № 6. — С. 191—216.
4. Гостюк М. Зарубіжні інвестиції та економічні інтереси іноземних інвесторів / Гостюк М. // Економіка України. — 2005. — № 8. — С. 81—86.
5. Матюшенко І.Ю. Іноземні інвестиції: навч. посібник / І.Ю. Матюшенко, В.П. Божко. — К.: Професіонал, 2005. — 336 с.
6. Носова О. Іноземний капітал у перехідній економіці країн СНД / Носова О. // Економіка України. — 2005. — № 10. — С. 81—88.
7. Носова О. Прямі іноземні інвестиції у трансформаційній економіці України / Носова О. // Економіка України. — 2000. — № 5. — С. 47—50.
8. Осауленко О.Г. Статистичний щорічник України за 2008 р. / За ред. О.Г. Осауленка. — К.: Консультант, 2009 р. — 560 с.
9. Сухоруков А. Антикризисна політика розвинутих країн / Сухоруков А. // Економіка України. — 2004. — № 8. — С. 16—27.
10. Харламова Г.О. Вплив інвестицій на економічне зростання / Харламова Г.О. // Фінанси України. — 2005. — № 3. — С. 57—64.
11. Харламова Г.О. Інвестиційна позиція та перспективи інтеграції України у міжнародний інвестиційний простір / Харламова Г.О. // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 20. — С. 3—8.
12. Офіційний Інтернет-сайт: Державний комітет статистики України. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Стаття надійшла до редакції 25.10.2010 р.